

Utlåtande om ansökan om ändring av miljötillståndet för avloppsreningsverket i Houtskär

Bygg- och miljönämnden 25.01.2023 § 25
13/11.02.01/2023

Beredare

Miljövärdinspektör Petri Huovila, tfn 050 464 6866
fornamn.efternamn@pargas.fi

Vattentjänstverket i Pargas stad har på uppmaning av NTM-centralen i Egentliga Finland ansökt om ändring av det gällande miljötillståndet för avloppsreningsverket i Houtskär. Tillstånd söks för mottagning av slam från företagsverksamhet och slutna brunnar till och med 31.1.2024. Regionförvaltningsverket har begärt ett utlåtande om ansökan om ändring av stadens miljövärdmyndighet. ESAVI/13161/2022

Bakgrund

Det gamla miljötillståndet för avloppsreningsverket i Houtskär är från år 2007. I textdelen av tillståndsbeslutet konstaterades det på sida 3 att *”slam från avskiljningsbrunnar och slutna brunnar behandlas inte i reningsverket. Behandlingen av slam från avskiljningsbrunnar och slutna brunnar som samlas in i Houtskärs kommunområde har inte ännu ordnats. Slam från avloppsreningsverket i Näsby förtjockas och lagras i en slambassäng. Slam från reningsverket har transporterats i vätskeform till åkrar.”*

I inledningen av tillståndsavgörandet skrivs det att tillståndet beviljas *”för behandling av avloppsvatten som avses i ansökan”*. I själva tillståndsbestämmelserna har man dock inte av någon orsak ansett det vara nödvändigt att ta upp att reningsverket inte får motta slam från avskiljningsbrunnar och slutna brunnar. Eftersom detta inte nämnts i tillståndsbestämmelser är det i någon mån förståeligt att vare sig tillsynsmyndigheten eller det kommunala vattentjänstverket fäst uppmärksamhet vid saken. Slam från glesbygden i Houtskär har mottagits och behandlats på reningsverket under årens lopp.

Först i november 2021 vid tillsynsmyndighetens inspektion tog NTM-centralens inspektör upp frågan om mottagning av slam som nämns i ansökan och beslutet från år 2007. Det var inte frågan om att avloppsreningsverket hade fungerat dåligt (dock har det uppstått problem ibland) och verkligen inte om att reningsresultaten blivit sämre på grund av mottagningen av slam från avskiljningsbrunnar och slutna brunnar, utan endast om omnämmandet av slam från avskiljningsbrunnar och slutna brunnar i inledningen av tillståndsbeslutet. Det är särskilt värt att notera att efter att insamlingen av slam från glesbygden i Houtskär började skötas systematiskt från alla fastigheter i glesbygden våren 2020 och de mottagna slammängderna på reningsverket ökade betydligt har reningsverkets reningsresultat (år 2021) varit rekordbra. Så som det konstateras i slutet av vattentjänstverkets ansökan och årsuppföljningsrapporten för reningsverket var årsutsläppen av fosfor från reningsverket år 2021 endast ca 7 kg! Enligt en preliminär beräkning för år 2022 (enligt medeltalet av 6 provtagningar) var fosforutsläppen kring 11 kg/a. Följaktligen måste man dra slutsatsen att det faktiskt krävs en större belastning än de 100–150 invånarna i ”tätorten” Näsby kan producera för att reningsverket ska fungera bra. Det är också värt att minnas att reningsverkets pe-tal är 300, alltså är reningsverket ursprungligen avsett för behandling av avloppsvatten från upp till 300 invånare.

Det är inte alls klart att ett förbud mot mottagning av slam minskar vattenbelastningen.

Som en följd av tillsynsbesöket och diskussionen som följde uppmanade dock NTM-centralen först reningsverket att avsluta mottagningen av alla typer av slam som nämns i tillståndstexten, men sedan gav den reningsverket tillstånd att motta ca 260 m₃/a slam från slutna brunnar (uppmaning 11.1.2022). Från och med 15.2.2022 ska det finnas en annan lösning för slam från avskiljningsbrunnar – och från och med det datumet har också Sydvästra Finlands Avfallsservice låtit transportera slammet ända till Åbo. Att iaktta uppmaningen har således orsakat högre kostnader särskilt för Sydvästra Finlands Avfallsservice. Eftersom uppmaningen inte baserade sig på orsakad miljöskada eller olägenheter för grannar, kan den anses vara mer eller mindre omotiverad. Som en följd av uppmaningen och förbudet har däremot en stor mängd miljöbelastning i form av växthusgaser orsakats på grund av påtvingade slamtransporter.

NTM-centralens uppmaning och tillståndsansökan som nu lämnats kan också ifrågasättas, eftersom det varit känt att en ny mottagningsstation som Sydvästra Finlands Avfallsservice låter bygga i Korpo för mottagning av allt slam från skärgården, även från Houtskär, blir färdig i början av år 2024. Det kan inte anses vara motiverat att uppmana till/kräva kortvariga specialarrangemang utan miljöskyddsmässiga orsaker.

Det skulle vara rimligt att tillståndsmyndigheten konstaterar att det inte är nödvändigt att ansöka om tillstånd och meddelar detta till både vattentjänstverket och tillsynsmyndigheten. Enligt 39 a § i miljöskyddslagen och 8 § i förvaltningslagen är tillståndsmyndigheten skyldig att ge råd. Det är onödigt att belasta parterna med "onödigt miljöarbete".

Kompletterande material	Vattentjänstverkets ansökan om ändring av miljötillståndet för avloppsreningsverket i Houtskär
Föredragande	Miljövärdinspektör Petri Huovila, tfn 050 464 6866 fornamn.efternamn@pargas.fi
Beslutsförslag	Bygg- och miljönämnden beslutar att framföra som sin åsikt om ansökan om ändring av miljötillståndet för avloppsreningsverket i Houtskär att enligt nämndens uppfattning är ansökan omotiverad och onödig. Enligt 29 § i miljöskyddslagen krävs det tillstånd för ändringar av miljötillståndspliktig verksamhet endast om ändringen ökar "utsläppen eller deras konsekvenser". "Sådant tillstånd behövs dock inte om ändringen inte ökar miljöpåverkan eller riskerna och miljötillståndet inte behöver ses över på grund av ändringen av verksamheten." På basis av befintliga uppgifter har inte mottagningen av slam från avskiljningsbrunnar och slutna brunnar eller företagsverksamhet på avloppsreningsverket i Houtskär orsakat större miljöpåverkan eller risker. ESAVI/13161/2022
Beslut	Förslaget godkändes.
Delgivning	Regionförvaltningsverket i Södra Finland Vattentjänstverket i Pargas stad